

Reglaments

Decret 373/2021, del 17 de novembre del 2021

Decret 373/2021, del 17-11-2021, pel qual s'aprova el Reglament de tinença, port i ús de les armes de foc i dels mitjans de subjecció i coercitius del Cos de Duana.

Exposició de motius

Una de les prioritats del Principat d'Andorra és continuar reforçant les polítiques en matèria de lluita contra el frau dels productes del tabac, entre les quals destaquen la prevenció i la repressió del contraban de mercaderies sensibles. A més, en els darrers anys s'han viscut situacions de violència extrema als països veïns i, per proximitat, el Principat d'Andorra està exposat al trànsit de persones i vehicles que poden estar relacionats potencialment amb aquestes activitats. Aquests elements fan necessari augmentar el nivell de seguretat del personal de la Duana que presta els seus serveis als punts fronterers, per tal que els agents puguin desenvolupar totes les tasques encomanades amb el material adequat al lloc de treball.

En l'apartat 1 de l'article 11 de la Llei 17/2020, del 4 de desembre, del text consolidat del Codi de Duana, s'estableix que tots els funcionaris de duana estan subjectes al port d'arma, i és el director qui autoritza a portar l'arma els funcionaris que ho requereixin per a l'exercici de les seves funcions. D'altra banda, l'apartat 5 del mateix article preveu que les condicions per al port de l'arma s'estableixen reglamentàriament.

Amb aquest Reglament es pretén regular la tinença, el port i l'ús de les armes de foc i dels mitjans de subjecció i coercitius dels quals els funcionaris del Cos de Duana disposen en l'exercici de les seves funcions. A més, el Reglament determina quines són les armes i els mitjans de subjecció i coercitius, tant de dotació individual com col·lectiva, que es posen a disposició dels funcionaris de duana, així com l'ús que els funcionaris de duana poden donar a cadascun dels elements i materials corresponents i en quines circumstàncies.

A proposta del ministre de Finances i portaveu, el Govern, en la sessió del 17 de novembre del 2021, aprova aquest Decret amb el contingut següent:

Article únic

S'aprova el Reglament de tinença, port i ús de les armes de foc i dels mitjans de subjecció i coercitius del Cos de Duana, que entrarà en vigor l'endemà de publicar-se al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Reglament de tinença, port i ús de les armes de foc i dels mitjans de subjecció i coercitius del Cos de Duana

Article 1. Àmbit d'aplicació

1. Aquest Reglament té per objecte regular la tinença, el port i l'ús de les armes de foc i dels mitjans de subjecció i coercitius del Cos de Duana, en compliment del que s'estableix a l'apartat 5 de l'article 11 de la Llei 17/2020, del 4 de desembre, del text consolidat del Codi de Duana.

2. Aquest Reglament és aplicable a tots els funcionaris del Cos de Duana que ocupin llocs de treball del cos especial, que han de complir les disposicions d'aquest Reglament d'acord amb el que s'estableix a l'apartat 5 de l'article 4 de la Llei 17/2020, del 4 de desembre, del text consolidat del Codi de Duana.

3. La tinença, el port i l'ús de les armes de foc i dels mitjans de subjecció i coercitius es pot exercir en tot el territori nacional on s'exerceix també l'acció de la Duana, d'acord amb el que s'estableix a l'apartat 1 de l'article 1 de la Llei 17/2020, del 4 de desembre, de text consolidat del Codi de Duana. Tanmateix, els

funcionaris de duana que exerceixen les seves funcions en un despatx de duana juxtaposat tenen el dret al port de l'arma dins la zona considerada "zona de duana" del despatx de duana juxtaposat i en el camí situat en territori estranger que uneix el despatx de duana juxtaposat amb el territori nacional andorrà, d'acord amb les disposicions que s'estableixin en el conveni internacional que reguli el despatx de duana juxtaposat.

Article 2. *Funcionaris de duana autoritzats per al port de l'arma*

1. Un funcionari de duana que ocupi un lloc de treball del cos especial està autoritzat per al port de l'arma per a l'exercici de les seves funcions. Tenen també la consideració de funcionaris autoritzats per al port de l'arma els càrrecs de la Duana de lliure designació i els agents en període de prova.
2. Els funcionaris de duana autoritzats per al port de l'arma han de rebre les formacions i els entrenaments necessaris per conèixer la tècnica i la pràctica degudes de l'ús de l'arma.

Article 3. *Funcionaris de duana dispensats del port de l'arma*

1. Els funcionaris de duana que ocupin un lloc de treball del cos especial i que es trobin en alguna de les situacions descrites a l'article 5 de la Llei 17/2020, del 4 de desembre, de text consolidat del Codi de Duana estan dispensats del port de l'arma i no estan obligats a rebre ni tenen el dret de rebre les formacions i els entrenaments necessaris per conèixer la tècnica i la pràctica degudes de l'ús de l'arma i dels mitjans de subjecció i coercitius, mentre duri la dispensa. La dispensa del port d'arma pot ser temporal o definitiva.
2. Els funcionaris dispensats del port de l'arma tampoc no disposen d'autorització per a l'ús de les armes col·lectives.
3. Els funcionaris en comissió de serveis no estan autoritzats per al port de cap tipus d'arma de dotació ni a dur a terme les formacions escaients mentre duri el seu període de comissió de serveis, a excepció que el director de la Duana disposi el contrari.
4. Els funcionaris en excedència no estan autoritzats per al port de cap tipus d'arma de dotació, ni a dur a terme les formacions escaients mentre duri el seu període d'excedència.
5. Els funcionaris que es trobin en situació administrativa de suspensió d'acord amb la Llei de funció pública o en suspensió preventiva del port de l'arma d'acord amb l'article 10 no estan autoritzats per al port de cap tipus d'arma de dotació ni per a l'ús de les armes de dotació col·lectiva, ni a dur a terme les formacions escaients mentre es trobin en aquesta situació.
6. Tota la resta del personal, que inclou els agents administratius, el personal eventual, el personal tècnic i totes les persones que presten els seus serveis puntualment dins del Cos de Duana, amb funcions de gestió administrativa o tècnica no reservades al cos especial, no està autoritzat a portar cap tipus d'arma ni a dur a terme les formacions escaients.

Article 4. *Dret al port de l'arma*

1. El dret al port de l'arma està reservat als funcionaris de duana que es troben en l'exercici de les seves funcions. El dret al port d'arma no implica l'obligatorietat de portar-la en tots els serveis, i és el director qui determina en quins serveis els agents han d'anar armats.

Es considera que un funcionari de duana està en exercici de les seves funcions quan actua per motiu o raó del seu càrrec, quan segueix un curs de formació o quan assisteix a un acte professional o social, tant en territori nacional com a l'estranger, en representació del Cos de Duana. S'entén per funcions les que els agents exerceixen o puguin exercir en les condicions previstes per les lleis i els reglaments referents a la Duana.

2. Els candidats a agents de duana en període de formació disposen només d'aquest dret en les instal·lacions on s'imparteix la formació.

Article 5. *Armes de dotació*

1. Totes les armes i el material als quals es fa referència en aquest Reglament són propietat del Cos de Duana.

2. Les armes, el material i els mitjans coercitius es classifiquen en dos categories:

- a) Armes i material de dotació individual.
- b) Armes i material de dotació col·lectiva.

3. Els mitjans coercitius de dotació descrits en aquest Reglament, com esprais de defensa, porres, bastons policials, defensa elèctrica i articles similars que el Cos de Duana pugui adoptar, tenen la consideració d'armes.

4. Els mitjans coercitius han de ser objecte d'un estudi previ aprofundit abans d'introduir-los com a material de dotació, per determinar-ne la idoneïtat i l'adequació a les necessitats del servei.

5. Tot el material classificat com a arma ha de retornar-se a la direcció quan per qualsevol causa es deixi de pertànyer al Cos, obligació que també incumbeix els funcionaris en excedència i en comissió de serveis, exceptuant els que es puguin acollir a l'apartat 3 de l'article 3.

Article 6. *Armes i material de dotació individual*

1. Es consideren armes i material de dotació individual les armes, els materials i els mitjans coercitius utilitzats per una sola persona, que s'assignen a títol personal i dels quals el seu titular és plenament i directament responsable, tant del seu estat com del seu manteniment i conservació.

En cas de qualsevol incidència, pèrdua o desperfecte d'aquest tipus de material, s'ha d'adreçar un informe al comandament responsable del servei en què es detallin les incidències i l'estat del material en qüestió.

2. Les armes i el material de dotació individual es cataloguen i se'n detallen les característiques en una instrucció i poden ser, entre d'altres:

- Una arma de foc del tipus pistola per a port d'uniforme.
- Una arma de foc del tipus pistola per a port de civil.
- Munició corresponent a l'arma.
- Carregadors i portacarregadors.
- Un joc de manilles d'acer i les seves claus.
- Un bastó policial de defensa telescòpica.
- Una llanterna tàctica.
- Un espray lacrimogen OC (Oleoresin capsicum).
- Una armilla parabales, per a port d'uniforme i de civil.
- Les fundes i els complements necessaris per dur aquest material.
- Un parell de guants tàctics.
- Estris diversos del guia caní (collars, arnesos, joguines, etc.).

3. Les armes i el material de dotació individual entregats a cada agent s'enregistren amb les seves característiques, marques, models i números de sèrie en una aplicació del sistema informàtic del Cos de Duana que permeti identificar en tot moment quin material s'ha assignat a cada agent i on es troba exactament.

Article 7. *Armes i material de dotació col·lectiva*

1. Es consideren armes i material de dotació col·lectiva les armes, els materials i els mitjans coercitius que no s'adjudiquen definitivament i a títol personal i que qualsevol agent del Cos pot utilitzar, en part o en la seva totalitat, en les condicions següents:

- a) L'agent ha d'estar prèviament autoritzat per un comandament, i
- b) La responsabilitat d'aquest material correspon a l'agent al qual s'assigna puntualment el seu ús, s'inicia en el moment que en pren possessió i s'acaba quan el retorna al lloc designat.

En cas de qualsevol incidència, pèrdua o desperfecte d'aquest tipus de material, s'ha d'adreçar un informe al comandament responsable del servei en què es detallin les incidències i l'estat del material en qüestió.

2. Les armes i el material de dotació col·lectiva es cataloguen i se'n detallen les característiques en una instrucció; poden ser, entre d'altres:

- Escopetes de trombó.
- Escopetes semiautomàtiques.
- Munició corresponent a aquestes armes.
- Pistoles d'impulsos elèctrics.
- Armament i material d'intervenció especial.
- Manilles de recanvi.
- Visors nocturns.
- Estris especials de control de persones.
- Estris de control de vehicles.
- Lots de gran potència.

Article 8. *Port i transport de l'arma reglamentària*

1. A tots els funcionaris de duana autoritzats per al port d'arma se'ls assigna una arma curta de foc, una pistola semiautomàtica de dotació, i se'ls entrega la munició i l'estoig escaients. En el moment de l'entrega, l'agent que rep l'arma ha de signar el full de registre corresponent, o fitxa personal, en què consta el número de sèrie, la marca, el model i les característiques específiques de l'arma, així com el tipus i la quantitat de munició rebuda.

Així mateix, també se'ls entreguen els mitjans coercitius que es considerin apropiats i per als quals prèviament hagin rebut la formació escaient. El port de l'arma implica l'obligatorietat de portar tots els complements i els mitjans coercitius entregats com a dotació individual.

2. Resta prohibit el port de l'arma de dotació quan no s'està en l'exercici de les funcions pròpiament dites. No obstant això, el director de la Duana pot autoritzar en casos especials i justificats, per raons de servei, que els funcionaris de duana puguin disposar de l'arma de foc al seu domicili amb munició.

3. Quan els funcionaris de duana duguin a terme un servei amb l'uniforme reglamentari, han de portar l'armament d'una manera visible i completa i que en permeti un accés i una utilització ràpids en cas de necessitat. En aquest sentit, han de portar tot el material a l'interior de la funda, que ha d'anar fermament adherida al cinturó del pantaló. Els funcionaris de duana no poden dur cap element al cinturó portamaterial que no se'ls hagi entregat com a material de dotació individual o col·lectiu.

4. Els funcionaris de duana han de posar l'arma en posició operativa en començar el servei al despatx de Duana on estiguin assignats, dins de la sala d'armament i d'acord amb el procediment que s'estableixi en la instrucció corresponent.

5. En finalitzar el servei en el despatx de Duana assignat, els funcionaris de duana han de posar l'arma en posició de seguretat dins de la sala d'armament d'acord amb el procediment que s'estableixi en la instrucció corresponent. Una vegada l'arma estigui en posició de seguretat, el funcionari de duana l'ha de guardar a la seva maleta de transport i dins del calaix personal que tingui assignat.

6. Tanmateix, els funcionaris de duana poden disposar de l'arma de foc, així com de la resta de material de dotació individual, al seu domicili particular quan hagin de canviar de despatx de Duana assignat, quan estiguin de guàrdia o quan estiguin assignats a un servei especial, o bé si disposen de l'autorització del director de la Duana.

En el cas que els funcionaris de duana hagin d'endur-se l'arma de foc al seu domicili, l'han de transportar dins d'una maleta a aquest efecte i en posició de seguretat, sense cap munició als carregadors ni a la recambra i amb un cadenat que n'eviti el carregament o la posada en posició operativa. En el decurs d'aquest trajecte, els funcionaris de duana no poden efectuar cap tràmit ni activitat personal d'oci mentre transportin l'arma de foc.

Sense perjudici del que s'estableix a l'apartat 2, els funcionaris de duana no poden endur-se cap tipus de munició al seu domicili.

7. En els serveis efectuats amb roba de civil, l'arma de foc i els seus complements s'han de dur de manera no visible per tal que no es pugui deduir que la persona en qüestió porta una arma. En el supòsit que els

funcionaris de duana hagin d'intervenir, han d'acreditar sempre la seva identitat professional de manera clara i precisa, anunciant verbalment la seva condició d'agent de l'autoritat i exhibint el carnet d'identitat professional o qualsevol insígnia que els identifiqui com a funcionaris de duana.

En funció de les necessitats del servei es poden dur les armes a l'interior d'una bossa de mà.

8. Els funcionaris de duana han d'entregar les armes de dotació individual al director de la Duana en el cas d'excedència, de comissió de serveis o d'una baixa mèdica superior a quinze dies, o bé quan es trobin en situació administrativa de suspensió o de suspensió preventiva del port de l'arma. En cas de força major, o bé quan un funcionari de duana s'accedi o sigui hospitalitzat, el comandament responsable del servei o bé els monitors de tir són els encarregats de recuperar les armes de dotació individual del funcionari en qüestió i dipositar-les en custòdia al Despatx Central de la Duana.

El director de la Duana o bé el responsable d'armes a qui es delegui aquestes funcions s'encarrega de custodiar i dipositar les armes a la sala d'armament del Despatx Central de la Duana.

9. Sense perjudici del que s'estableix a l'apartat anterior, en cas d'urgència per incendi, alteració urbana, inundació o qualsevol situació similar, el director de la Duana o qualsevol persona delegada per ell pot accedir a totes les armes i transportar-les per tal de dipositar-les en qualsevol altre despatx duaner.

10. Totes les armes i el material de dotació col·lectiu s'han de dipositar obligatòriament al Despatx Central de la Duana o als altres despatxos duaners en finalitzar cada servei, excepte que per ordre expressa del director o d'un comandament es disposi el contrari.

Aquest material ha de ser supervisat periòdicament pels agents usuaris, o bé pels monitors de tir, per efectuar una revisió general de les armes. Cada vegada es farà un informe, adreçat al director de la Duana o bé al responsable d'armes a qui es delegui aquestes funcions, en què es detalli l'inventari i l'estat de les armes.

Article 9. *Ús de les armes de foc i dels mitjans de subjecció i coercitius*

1. Els funcionaris de duana només poden fer ús de les armes en l'exercici de les seves funcions quan concorri un risc racionalment greu per a la vida o la integritat física d'ells mateixos o de terceres persones o un risc greu per a la seguretat ciutadana, i sempre que es tracti d'evitar un mal greu, immediat i irreparable. A més, quan facin servir les armes s'han de regir pels principis de congruència, oportunitat i proporcionalitat, l'ús ha d'estar precedit per un advertiment clar i presencial respecte de la intenció de fer servir l'arma o les armes de foc i s'ha de donar el temps suficient perquè es pugui tenir en compte aquesta advertència.

2. Els funcionaris de duana només poden fer ús dels mitjans de subjecció o coercitius autoritzats en l'exercici de les seves funcions que tenen encomanades per evitar violències físiques envers ells o per evitar danys dels ciutadans a ells mateixos o a altres persones. A més, quan els facin servir també s'han de regir pels principis de congruència, oportunitat i proporcionalitat, l'ús ha d'estar precedit per un advertiment clar i presencial respecte de la intenció de fer servir els mitjans de subjecció i coercitius, s'ha de donar el temps suficient perquè es pugui tenir en compte aquesta advertència i l'ús s'ha de limitar al temps estrictament necessari per assolir la finalitat pretesa.

3. S'entén que els funcionaris de duana fan ús de les armes o dels mitjans de subjecció i coercitius, davant qualsevol actuació, en el moment en què s'extreuen de la funda corresponent. En el cas de l'arma de foc, s'entén que se'n fa un ús fins i tot quan la situació hagi finalitzat sense haver hagut d'executar l'acció física de prémer el disparador.

4. Sempre que es faci ús de les armes i dels mitjans de subjecció o coercitius s'ha d'elaborar un informe detallat dels fets ocorreguts destinat al director de la Duana i al responsable de Control Intern, amb el màxim d'informació possible i adjuntant-hi qualsevol suport material si se'n disposa.

Article 10. *Suspensió preventiva del port de l'arma*

1. Sense perjudici del que s'estableix a la Llei de la funció pública en matèria de mesures cautelars i d'acord amb l'apartat 6 de l'article 11 de la Llei 17/2020, del 4 de desembre, de text consolidat del Codi de Duana, el director de la Duana pot suspendre motivadament, de manera preventiva, del port de l'arma el funcionari de

duana autoritzat quan estigui de baixa per raons psíquiques o quan el seu estat de salut pugui representar un perill per a la seva integritat o la integritat dels altres o pugui afectar negativament el seu lloc de treball.

El director ha d'informar immediatament el Departament de Funció Pública perquè el funcionari de duana se sotmeti a un reconeixement mèdic en el termini més breu possible. El metge especialista en medicina del treball o el comitè mèdic designat pel Departament de Funció Pública emet el preceptiu dictamen vinculant amb les mesures definitives que s'han d'adoptar.

2. Qualsevol comandament de la Duana, o en cas d'urgència qualsevol funcionari, té la potestat de retirar l'arma provisionalment a un funcionari de duana el comportament del qual suposi una conducta no compatible amb el port adequat de l'arma. Arribat aquest cas, el comandament o el funcionari en qüestió informa immediatament el seu superior directe de les causes concretes que han motivat la retirada de l'arma i la hi entrega.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 17 de novembre del 2021

Xavier Espot Zamora
Cap de Govern